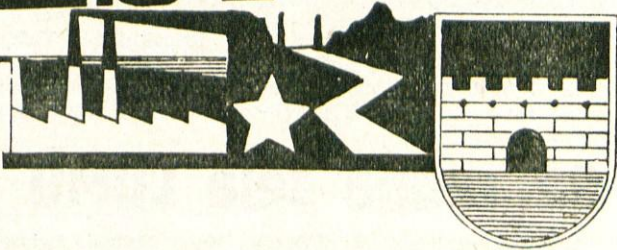

TRŽIŠKI VESTNIK

Leto III.

Tržič, 15. decembra 1954

Št. 24

Z „Galebom“ plovejo v Indijo tudi naše misli in želje

Vse dni, odkar je predsednik Tito nastopil svoje dolgo potovanje v Indijo in v Burmo, ga njegovo ljudstvo v mladih neprestano spremlja, želeč mu prijetno potovanje, srečen prihod na prijateljski obisk indijskim in burmanskim državnim voditeljem in srečen povratek v domovino. Vsak dan preberemo v časnikih najprej Tanjugovo vest z Galeba in smo veseli, da poteka predsednikovo potovanje tako lepo, ob tako ugodnem vremenu, in da dopušča predsedniku nemoteno delo.

Ko bo te dni stopil na indijska tla, želimo predsedniku, da bi njegovi razgovori z državniki Indije in Burme potekali v znamenju čim večjega medsebojnega prijateljstva in da bi bili čim bolj plodni ne le za nas in naše prijateljske

države, temveč za ves svet zlasti v pogledu zagotovitve trajnega miru med državami in hitrega napredka v korist vsemu človeštvu.

Ne dvomimo, da bo ta obisk spet nov mejnik v zgodovini naporov miroljubnih narodov za ustvaritev boljših pogojev za mirno sožitje vseh narodov sveta. Zato smo v teh trenutkih tembolj tesno združeni s svojim predsednikom, ki se ne straši nobenih žrtev, kadar gre za svetle pobude v zadevi svetovnega miru in napredka človeštva. Ko mu želimo plodnih izmenjav misli in načrtov za blaginjo naših narodov, smo obenem ponosni na svojega voditelja, ki mu bo zgodovina morala priznati prvo mesto v sedanjih naporih za združitev vseh naprednih sil človeške družbe.

Dan republike v Lomu

Dan republike je Lom lepo praznoval. Na predvečer, 28. novembra je zbrana množica željno sledila izvajalnemu programu, katerega je pripravila igralska družina z nesebično pomočjo šolske mladine, ki je prispevala k poudarku praznikov tako v vsebini izvajanj kot k prazničnemu razpoloženju znaten delež. Da je bilo tako, nam priča polno zasedena dvorana v šoli in splošno zadovoljstvo poslušalcev po končanem večeru. Poudariti moram, da se je zasnovani načrt dobro obnesel, lahko pa smo posneli bogate izkušnje za bodoče delo. Bralce, ki niso bili navzoči, bo gotovo zanimal program. Skušal ga bom predstaviti.

Prvi del je bil posvečen obujanju spominov na rano preteklost, na borbo delavca in kmeta za svoj boljši — pravičnejši obstoj. Slikovito, v domačem jeziku — razumljivem slehernemu, — je tov. Tomažin Zdravko, upravitelj šole, nanizal dolgo in bolečo pot vseh borb od dobe francoske revolucije do danes, v posebnem odlomku še predvsem dobo naše narodno - osvobodilne borbe in sedanje napore v graditvi naše domovine. K celoti tega dela programa so prispevali otroci staršev, ki so med nagovorom deklamirali pesmi o Gubcu, a najboljše in najlepše izmed vseh pa pesmi o naši partizanski borbi.

Po tem svečanem delu proslave je za smeh in dobro voljo

poskrbela igralska družina z veseloigro »Trije vaški svetniki« v režiji tov. Andreja Lahko napisemo, da je igra navdušila slehernega in lahko trdimo, da tako uspešno in dobro igrane igre na tem odru mladi igralci do sedaj še niso pokazali. Vanje imamo polno zupanje, da nas bodo še kdaj prijetno presenetili, letošnji njihov prvi nastop pa naj bo tej družini izpodbuda in častno priznanje za dosedanji trud.

Nehote pa bi spregledali napako, če se o kulturnem delovanju in življenju te vasice ne bi obširneje pomenili, prav v tem kar se nanaša na igralsko in pevsko delovanje.

Nagnenje k igri živi v tem pretežno kmečkem ljudstvu že nad trideset let. Nekdanji igralci in igralka, danes skrbni očetje in mamice so v svojih letih marsikateri večer prebili na skromnem odru, napravljenem v kmečki hiši, in nudili po svojih močeh in znanju sovaščanom veselo razvedrilo. Čeprav samonikli, so vendar uspevali. Ta trud pa nenehno uspeva, saj se prenaša iz roda v rod, kot v rod danes mladih igralcev. Prebroditi je bilo treba morje ovir, posebno gmotnih in tudi ovire takratnega vplivnega oblastvenega vodstva, ki je skušal držati kmečki življenj v zaostalem mračnem življenju.

Poleg igre so Lomljani gojili tudi domačo narodno pesem. Njih besede in melodije so po-

nesli celo preko meja, k bratom na Koroško.

Ta duh pa še živi. Danes deluje še močnejša igralska družina. V pretekli sezoni je dala deset odskih nastopov v domačem kraju in nekaterih vaseh občine. Težka ovira pa je še danes odrski material. Do sedaj so na primer kulise izdelovali igralci sami po svojih močeh in znanju ter lastnih prispevkih, ki vsekakor niso bili majhno breme. Kot središčna točka težav pa je prostor, katerega takorekoč ni na razpolago. Sedanja šolska dvo-

ranica je bila do nedavna še klet, ki poleg kletne svetlobe nima niti inventarja ne poda, da bi ustrezala najnujnejšim potrebam vasi, čeravno je središče vsega kulturnega in političnega delovanja na vasi. V zasilno uporabno stanje so jo preuredili vaščani sami.

Z dokaj zmernimi sredstvi bi se te največje ovire znatno zmanjšale sodelujoč v boljši povezavi z vsemi organizacijami na eni in merodajnimi forumi na drugi strani, saj uspeh ne bi izostal. To nam zagotavlja današnje uspešno delovanje, posebno še vrste KUD.

Kako je prišel iz zapora na vodilni položaj v tekstilni tovarni?

Osnovna organizacija ZKJ in sindikalna podružnica Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču sta poslali osnovni organizaciji ZKJ in sindikalni podružnici tekstilne tovarne St. Peter v Savinjski dolini naslednje pismo:

Dragi delovni sotovariši!

V naši Bombažni predilnici in tkalnici Tržič je bil zaposlen kot direktor tov. Bicman Albin, ki je bil leta 1951 obsojen na 2 leti in osem mesecev zapora zaradi kriminala, ki ga je z grupo vodilnih nameščencev — kateri je on sam načeloval — vršil za časa direktorovanja v našem podjetju ter oškodoval za ceno lastnega udobja in razkošnega osebnega življenja delovni kolektiv in naše splošno narodno gospodarstvo za milijonsko vsoto. Naš kolektiv je tedaj soglasno zahteval od Vrhovnega sodišča LRS, da se mu kazen zviša, nakar mu je sodišče kazen zvišalo na 3 leta in 6 mesecev.

Nemalo pa smo bili začudeni, ko smo dne 23. novembra t. l. zjutraj zagledali omenjenega Bicmana spet v našem podjetju, kamor je — kot je on sam navedel — »prišel poslovno, kot vodilni uslužbenec Tekstilne tovarne St. Peter v Sav. dolini«. — Delavci in uslužbenici našega podjetja so zapustili takoj delovna mesta, ter v upravnem poslopiju odločno zahtevali, da Bicman takoj zapusti naše podjetje — pa najsi je prišel »poslovno« ali »privatno«. — Na odločno zahtevo delavstva je Bicman zapustil podjetje, vendar je ob odhodu iz zivalno dejal: »Pa bom še prišel k vam!«

Sporočamo Vam, da je sklep naše osnovne orgai acije ZKJ in Sindikalne organizacije, da Bicman nima kaj iskati v našem podjetju niti poslovno niti privatno, ker predobro poznamo njegovo, našemu delavskemu razredu nenaklonjeno osebnost. Sami smo občutili Bicmanovo diktatorsko metodo, ko je

še bil direktor v našem podjetju, zato smo začudeni, da je Vaš Upravni odbor in Delavski svet dal njemu v svojem podjetju spet vidno mesto. (Kot je Bicman sam navedel, je obratovodja v podjetju!) Spričo tega smo delavci ogorčeni, ker ne moremo razumeti, kako se more človek, ki je pravkar prišel iz zapora, zaposliti spet na vodilnem mestu in voditi delavce, katerim bo prej ali slej spet sedel za vrat!

Vprašujemo se z vso pravico, ali je Vaš UO in DS razpravljal o tem, ali ima Bicman moralne kvalitete, da lahko vodi in dirigira delavce obrata Vašega podjetja. Mnenja smo, da je Bicman še daleč od tega, da bi imel pravico voditi delavce! Prav zato zahtevamo od Vas, da takoj zahtevate od Vašega UO in DS, da odstavi Bicmana Albina s položaja, ker povsem jasno je, da je sramota za naš delavski razred, da postavlja na vodilne položaje ljudi, ki so v najtežjih letih povojne graditve na kožo in z žulji delovnega človeka špekulirali in si ustvarjali razkošno in lagodno življenje — po drugi strani pa imamo še mnogo sposobnih, pa tudi zaslužnih tovarišev (tudi v tekstilni industriji!), ki imajo strokovne in moralne kvalifikacije, da zasedejo delovno mesto, odnosno vodilni položaj.

Sporočamo Vam tudi, da je naša organizacija ZKJ in Sindikalna organizacija sklenila, da predloži našemu UO in DS sklep, da se prekinejo vse poslovne zveze med Vašim in našim podjetjem, dokler se bo Bicman nahajal na položaju, odnosno vodilnem mestu!

Izražamo tudi zahtevo, da se tole naše pismo predloži na vpogled celotnemu Vašemu kolektivu.

Dragi tovariši!

Smatramo, da boste naše stališče v pogledu Bicmana pravilno razumeli ter tudi pravil-

no in takoj ukrepali, kajti vedeti je treba, da naša zahteva ni zrastle v glavi poedinca, temveč je zahteva našega celotnega kolektiva.

Pričakujemo Vašega obvestila o ukrepih, ki jih boste podvzeli ter Vas pozdravljamo z delavskim pozdravom.

Vadiče, Meglič Jakob, Leše.

Solski odbor pri osnovni šoli Kovor: Vučko Ludvik, Loka, Dobro Janko, Tratnik Janez, Zupan Vinko, Hudo, Špendal Valentin, Sv. Neža, Bodlaj Jože, Zvirče, Lampič Stanko.

*

Na isti seji je LOMO Tržič na predlog Sveta za zdravstvo in socialno politiko imenoval v Upravni odbor pri Otroških jasli naslednje: Dolenc Eleonora, medicinska sestra v Zdravstvenem domu, Bizjak Nežka, kuharica v Jasli, Kunstelj Frančiška, otroška negovalka v Jasli, Batista Vera, nameščenka, Januš Frančiška, delavka v BPT, Kržišnik Zlata, nameščenka, Pavčič Jožica, vzgojiteljica v Dijaškem domu, Konič Zora, nameščenka.

*

Nadalje je LOMO Tržič na isti seji imenoval na predlog Sveta za zdravstvo in socialno politiko še upravne odbore za Dom oskrbovancev, Reševalne postaje in za Zdravstveni dom.

V upravni odbor Doma oskrbovancev so bili imenovani: Jurkovič Katica, bolničarka v Domu oskrbovancev, Jereb Zorka, kuharica v Domu oskrbovancev, Dolinar Jože, oskrbovanec, Žurga Ivana, delavka v BPT, Rak Nada, bolničarka pri sekt. ambul., Rožič Karel, nameščenec pri LOMO.

V upravni odbor Reševalne postaje v Tržiču so bili imenovani: Herak Marijan, nameščenec izpost. soc. zav., Goričan Jože, šofer v tovarni Peko, Jelen Julka, bolničarka v BPT.

V upravni odbor Zdravstvenega doma v Tržiču so bili ime-

novani: Karo Miha, nameščenec, za predsednika.

Za člane: Sovo Francka, nameščenka, Tišlar Dragica, bolničarka, Kovič - Inkret Marija, Dijaški dom, Tribušon Milan, delavec v BPT, Porenta Franc, delavec, Hvalica Slavko, nameščenec v tovarni Peko, Anđolšek Andrej, nameščenec NB.

*

Dalje so na isti seji LOMO Tržič, na predlog Muzejskega društva v Tržiču in SPK pri LOMO Tržič, ustanovili Tržiški muzej in sklenili, da nameste enega uslužbenca.

*

Pred časom je bil izvoljen Svet stanovanjske skupnosti, ki je že pričel z delom in je na svoji prvi seji predlagal poravnalni svet in Komisijo za razdeljevanje stanovanj. LOMO Tržič je na 22. seji potrdil Svet stanovanjske skupnosti, katere predsednik je tov. Jež Alojz, podpredsednik tov. Črnilec Stane ter tajnik Šlibar Jože. Svet dalje šteje 15 članov in po enega zastopnika delovnih kolektivov, katerih hiše so v upravi stanovanjske skupnosti. V poravnalni svet pa je LOMO potrdil izvolitev tov. Uzarja Petra, Stancarja Ladeta in Ahačiča Jožeta. Nadalje je potrdil tudi Komisijo za razdeljevanje stanovanj, ki jo sestavljajo: tov. Brnič Marija, Koprivnik Milan, Hladnik Jože, Perko Miha, Stular Jože, Stancar Alojz in Jerebic Jože. Dalje je LOMO sklenil, da naj bi bili na Upravi stanovanjske skupnosti trije uslužbenci, za šefa uprave pa je imenoval tov. Janka Kalana.

22. redna seja LOMO Tržič

Na 22. redni seji je LOMO Tržič preveril predloge volivcev za šolske odbore za vse šole na področju tržiške občine, ki so bili predlagani na zborih volivcev. Za člane šolskih odborov so bili imenovani naslednji:

Solski odbor pri osnovni šoli v Tržiču: Konič Zora, Mokorel Jože, Brejc Mirko, Košir Marija, Černigoj Jože, Globočnik Karol, Smolej Andrej, Lavička Jožica, Smolej Viko, Roblek Danilo, Brezar Anica.

Solski odbor pri gimnaziji v Tržiču: Regvat Janko, Batista Milan, Costa Stana, Kramar Andrej, Globočnik Marica, Smolej Jelka, Hrovatič Rudi, Oman Pepca, Šlibar Janez, Ahačič Greta, Pretnar Jože od Sv. Neže, Legat Karel iz Križev, Praprotnik Nace iz Kovorja, Bergant Ivko od Sv. Ane, Čarman Jože iz Loma.

Solski odbor pri glasbeni šoli v Tržiču: Zazvonil Oton, Ahačič Rudolf, Eržen Olga, Goričan Jože, Plahuta Bojan, Ošabnik Marta, Stritih Mirka.

Solski odbor pri vajenski šoli v Tržiču: Starič Frančiška, Brejc Mirko, Benedičič Jože,

Karo Mihael, Primožič Avgust, Ogris Milan, Koprivnik Milan, Porenta Franc, Jontes Ignac, Stalc Ludvik, Hladnik Rok, Podgoršek Anton, Sitar Jože iz Križev.

Solski odbor pri osnovni šoli v Križah: Kralj Viktor, Ribnikar Štefka, Aljančič Janko, Kavár Janez, Gogala Jakob, Uzar Peter, Jazbec Franc, Stancar Alojz, Frantar Janez iz Kovorja.

Solski odbor pri osnovni šoli pri Sv. Ani: Ahačič Milka, Ogris Štefka, Ahačič Ivanka, Klemenc Janez, Ahačič Franc, Erlih Janez, Bergant Ivko.

Solski odbor pri osnovni šoli v Dolini: Znidar Milica, Dovžan Franc, Kovač Tončka, Vidmar Rudi, Kavčič Anton, Meglič Anton, Dovžan Heda.

Solski odbor pri osnovni šoli v Lomu: Meglič Barbara, Kralj Miha, Tomazin Zdravko, Gaberc Janez, Meglič Anton, Tišler Janez, Čarman Jože.

Solski odbor pri osnovni šoli v Lešah: Bohinc Franc, Palovče, Praprotnik Ivana, Hudi graben, Gorec Slavka, Leše, Ribnikar Janez, Leše, Štular Cilka, Palovče, Meglič Miha,

Uradni odloki LOMO Tržič

Na podlagi drugega odstavka 23. člena in 78. ter 117. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/1952) in 59. člena uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih (Uradni list FLRJ, št. 6-63/1954) je ljudski odbor mestne občine Tržič na seji dne 13. oktobra 1954 sprejel

ODLOK

o oddajanju hrane abonentom v zasebnih gospodinjstvih

1. člen

Zasebna gospodinjstva lahko oddajajo hrano največ 10 abonentom. Če zasebna gospodinjstva dajejo hrano več kot desetim abonentom, se šteje to za gostinsko delavnost in je za to potrebno dovoljenje po predpisih o zasebnih gostiščih.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 135-1350/29.

Tržič, dne 13. oktobra 1954.

Predsednik LOMO:

Lovro Cerar l. r.

*

Na podlagi 2. odstavka 23. člena, 78. in 117. člena zakona o ljud. odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90/52) ter v zvezi s členi 15., 16., 18., 19., 20., 21. in 22. uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o upravljanju stanovanjskih hiš (Ur. list FLRJ, št. 29-344/54) je ljudski odbor mestne občine Tržič na seji dne 13. oktobra 1954 izdal

ODLOK

o kategorizaciji stanovanj in okoliših na območju LOMO Tržič ter o višini najemnine za vrtove, ki jih izkoriščajo uživalci in podstanovaleci v stanovanjskih hišah na območju LOMO Tržič

Stanovanjska tarifa

1. člen

Stanovanjska tarifa velja za vse stanovanjske hiše na območju LOMO Tržič, ne glede na to, čigava last so, in ne glede na to, ali so hiše vključene v stanovanjsko skupnost ali ne.

2. člen

V stanovanjsko površino se všteje površina sob, kuhinje, predsobe, kopalnice, shrambe in vseh zaprtih prostorov, ki spadajo v sklop stanovanja.

3. člen

V stanovanjsko površino se ne štejejo: klet, drvarnica, skupna pralnica, odprti balkoni, stopnišča, hišni hodniki in podobno.

4. člen

Za določitev najemnine se določijo okoliši glede na oddaljenost stanovanja od središča mesta oziroma kraja.

Okoliši so:

1. okoliš: mesto Tržič;
2. okoliš: Bistrica pri Tržiču, Pristava, Slap in Čadovlje;
3. okoliš: Križe, Kovor, Loka, Brezje, Zvirče, Sebenje, Retenje, Žiganja vas, Breg, Senično, Hudo, Podljubelj do gostilne »Pod Košuto«;
4. okoliš: Dolina, Jelendvor, Lom, Leše, Hudi graben, Palovče, Vadiče, Popovo, Brdo, Vi-soče, Hušica. Zg. in Sp. Vetrno, Mlaka, Gozd, Novake in Podljubelj od gostilne »Pod Košuto« naprej.

5. člen

Vrednost stanovanja se določa po površini posameznih prostorov in po oceni posameznih prvin, ki se vrednotijo in po sistemu točkovanja po razpredelnici v 6. členu tega odloka.

6. člen

Razpredelnica za točkovanje

Zap. št.	Opis vrednot, ki se točkujejo	O c e n a			
		točke			
1. Lega hiše: zazidalni ustroj, obsončenje, razgledi		neugodna 1	srednja 2	dobra 3	prav dobra 5
2. Vplivi okolice: dim, smrad, ropot, prah itd.			močan 1	srednji 1	brez 3
3. Razvid (orientacija) stanovanjskih prostorov		neugoden 1	srednji 2	dober 3	prav dober 5
4. Dostop do stanovanja in ureditev vhodnega okolja		zelo slab 1	neugoden 1	srednji 3	ugoden 5

Zap. št.	Opis vrednot, ki se točkujejo	O c e n a				
		točke				
5. Dovoz do kleti, drvarnice in dvorišča		z vozom nedostopen 0	teže dostopen 1	dober 2		
6. Uporabnost dvorišča, vrta in parka		ne 0	deloma 1	v celoti 3		
7. Odtoki (kanalizacija)		brez 0	pomanjkljiva 1	dobra 3		
8. Starost stavbe (ozir. stanovanja)	zgrajena do 1811 1	zgrajena 1811—1900 2	zgrajena 1900—1940 3	zgrajena od 1940 dalje 4		
9. Vpliv nadstropij če ni dvigala		III. nadstr. 1,5	II. nadstr. 2	I. nadstr. 3		
10. Lega stanovanja (položaj)	kletno stanov. tla nad 1 m pod nivojem 0 I. nadstropje 5	kletno stanov. tla 0—1,00 m pod nivojem 0,5	podstrešno stanovanje 1	navadno stanovanje 5		
11. Zasnova (koncept) stanovanja		nepraktična 1	zadovoljiva 3	sodobna 5		
12. Razmerje površin sob in kuhinje do pritiklin	površina 1:1 1	površina 2:1 1	površina 3:1 2	površina 4:1 4		
13. Kvadratura kletnih prostorov, za katere se ne plačuje najemnina	brez takih pritikl. 0	do 5 m ² 0,5	5—10 m ² 1	10—15 m ² 1,5	15—20 m ² 3	20—25 m ² 5
		za vsakih nadaljnjih 10 m ² še ena točka				
14. Dnevna razsvetljava	brez oken 0	pomanjkljiva 1	dobra 3	prav dobra 5		
15. Višina prostorov			zelo nizko 0	primerno 2		
16. Oskrba z vodo	brez vode — 1	vodnjak 0,5	vodovod zunaj stan. 1	vodovod 1 iztok 2	vodovod več iztokov 4	
17. Kopalnica	brez kopalnice 0	kad in peč ali prha 3	kad, peč in umivalnica 4	bogato oprem. kompletna 5		
18. Stranišče		suho zunaj stanov. 1	WC za več stanovanj 2	WC v stano- vanju 4		
19. Električna napeljava	brez 1	pomanjkljiva 1	zadovoljiva 3	dobra 5		
20. Ogrevanje prostorov	brez peči 1	nezadovolj. ogrevanje 1	lončene pat. peči 3	centralna kurjava 5		
21. Toplotna osamitev (izolacija)		mrzlo stanovanje 0	delno pomanjkljiva 2	zadovoljiva 5		
22. Izolacija proti vlagi		vlažno 1	mestoma vlažno 1	suho stanovanje 4		
23. Kakovost ometa, slikarije in opleskov		slaba in zanemarljena 0	normalna kakovost 1	zelo solidna in trpežna 4		
24. Sestava (konstrukcija) stropa		neustrezen strop 0	lesen strop 2	masiven strop 5		
25. Kakovost tal v kuhinji in sobah		mehki les 1	deščična tla, ksilolit 3	parket plošče 4		
26. Kakovost tlakov v pritiklinah		opeka beton 1	teraco tlak ksilolit bet. plošče 2	naravni kamen, keram. 3		
27. Obloge sten, stranskih prostorov		brez 0	oljanati pesek 1	lesene obloge keram. plošče nar. kamen 3		
28. Kakovost mizarskih izdelkov	slaba 0	pomanjkljiva 1	zadovoljiva 3	prav dobra 5		
29. Okenski zasloni		brez 0	platneni zastori polknice 2	lesene rebrače (rolete) 5		
30. Pri stanovanjih, ki so v lesenih zgradbah z značajem barak, se odbije: 6 točk.						
31. Če je delilna stena med stanovanji tanjša od 25 cm, se odbije 4 točke						
32. Stanovanjem, ki so v lesenih zgradbah brez zidanega temelja, se odbije 10 točk.						

7. člen

S tarifo bo določena cena za stanovanja glede na točke, površino in okoliš posameznega stanovanja. Stanovanjsko tarifo bo podpisal ljudski odbor mestne občine po potrditvi Izvršnega sveta LRS v Ljubljani.

8. člen

Za izvedbo tega odloka je pristojen svet za gospodarstvo pri ljudskem odboru mestne občine Tržič.

9. člen

Vsi organi za upravljanje zgradb, ki so last splošnega ljudskega premoženja, združenih ali družbenih organizacij, zasebni lastniki in stanovalci morajo omogočiti uradnim osebam kategorizacijo stanovanjskih prostorov in jim dati za to vse potrebne, popolne in resnične podatke in zaradi njih preveritve omogočiti dostop do vse zgradbe in vseh stanovanjskih prostorov.

10. člen

Kdor prekrši 9. člen tega odloka, se kaznuje z denarno kaznijo do 2000 din; kazen izreče komisija za prekrške pri LO MO Tržič.

Najemnina za vrtove

11. člen

Najemnina za vrtove bo določena s posebnim odlokom LO MO Tržič o stanovanjski tarifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi.

Druge določbe

12. člen

Svet za gospodarstvo pri ljudskem odboru mestne občine Tržič se pooblašča, da izda za uporabo razpredelnice, navedene v tem odloku, potrebna navodila in tolmačenja.

13. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 135-1738/34

Tržič, dne 13. oktobra 1954.

Predsednik LO MO:
Lovro Cerar l. r.

*

Na podlagi 2. odstavka 23. člena 78. in 117. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS št. 19-90/52) ter v zvezi s 15., 16., 18., 19., 20. in 21. členom uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o upravljanju stanovanjskih hiš (Uradni list FLRJ, št. 29-344/54) je ljudski odbor mestne občine Tržič na seji dne 13. oktobra 1954 sprejel

ODLOK

o stanovanjski tarifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi

1. člen

Najemnina za stanovanjske prostore se določi glede na število točk, površino in okoliš, v katerem je stanovalec. Ta najemnina velja za vse stanovanjske hiše na območju LO MO Tržič, ne glede na to, čigava last so, in ne glede na to, ali so hiše vključene v stanovanjsko skupnost ali ne.

Cena posamezne točke na 1 kvadratni meter stanovanjske površine se določi:

a) v prvem okolišu (mesto Tržič 0.26 din;

b) v drugem okolišu (Bistrica pri Tržiču, Pristava, Slap in Cadovlje) 0.24 din;

c) v tretjem okolišu (Križe, Kovor, Loka, Brezje, Zvirče, Sebenje, Retnje, Žiganja vas, Breg, Senično, Hudo, Podljubelj od gostilne »Pod Košuto«) 0.22 din;

č) v četrtem okolišu: (Dolina, Jelendvor, Lom, Leše, Hudi graben, Paloviče, Vadiče, Popovo, Brdo, Visočje, Hušica, Zg. in Sp. Vetrno, Mlaka, Gozd, Novake in Podljubelj od gostilne »Pod Košuto« naprej) 0.20 dinarjev.

2. člen

Pri izračunavanju najemnine po prejšnjem členu se ne upošteva površina sob nad 30 kvadratnih metrov, kuhinj nad 20 kvadratnih metrov in površina hodnika nad 20 kvadr. metrov.

3. člen

Uživalci stanovanj plačujejo za uporabo zelenjavnih vrtov pri hišah poseben letni prispevek od 2 do 7 din od kvadratnega metra, za sadna drevesa pa po donosnosti.

Po prednji tarifi določi prispevek svet oziroma hišni lastnik s pogodbo.

Prispevek se obravnava enako kot najemnina in se razdeli v sklade po istih načelih.

4. člen

Zasebnemu lastniku hiše, ki je vključena v stanovanjsko skupnost, se pred razdelitvijo najemnine v sklade izplača del mesečne najemnine od hiše, in sicer 10%, a največ mesečno 6000 dinarjev.

5. člen

Zasebnemu lastniku, ki nima drugih sredstev za preživljanje, lahko določi svet stanovanjske skupnosti po predlogu sveta za zdravstvo in socialno politiko LO MO Tržič višji del mesečne najemnine, kot je določen v prednjem členu, vendar ne nad 50% najemnine od hiše.

Zoper določitev dela najemnine, ki gre zasebnemu lastniku po tem členu, je dovoljena pritožba na odborno komisijo za potrošnje in pritožbe pri LO MO Tržič.

6. člen

Najemnina se razdeli (po tem, ko je plačan delež hišnemu lastniku):

- a) 50% v amortizacijski sklad,
- b) 20% v hišno upravo,
- c) 30% v sklad za vzdrževanje hiš.

Hišni svet lahko določi za razdelitev v amortizacijski sklad in v sklad za vzdrževanje hiš tudi višji odstotek na račun zmanjšanja stroškov za hišno upravo.

7. člen

Hišni svet ali pa od njega poverjena uprava stanovanjske skupnosti odvaja mesečno iz pobranega amortizacijskega sklada v sklad za zidanje stanovanjskih hiš pri LO MO Tržič 20% tistega dela najemnine, ki se plačuje v amortizacijski sklad.

8. člen

Od najemnin za poslovne prostore v hišah, ki so iast splošnega ljudskega premoženja, družbenih in združenih organizacij, ter v zasebnih hišah, ki so vključene v stanovanjsko skupnost, odvaja hišni svet oziroma od njega poverje-

na uprava stanovanjske skupnosti za zidanje stanovanjskih hiš 50%, ostalih 50% pa razdeli: v sklade po 6. členu tega odloka. Seveda pa mora biti najprej od najemnin za poslovne prostore plačan pripadajoči delež hišnemu lastniku.

Hišni svet lahko določi za razdelitev v amortizacijski sklad in v sklad za vzdrževanje tudi višji odstotek na račun zmanjšanja stroškov za hišno upravo.

9. člen

Zasebni lastnik hiše, v kateri so poslovni prostori in ki ni vključena v stanovanjsko skupnost, odvaja v sklad za zidanje hiš 80% od poslovnih najemnin.

10. člen

Dosedanji sklad za vzdrževanje se za hiše, ki so vključene v stanovanjsko skupnost, razdeli:

- 80% v amortizacijski sklad,
- 20% v sklad za vzdrževanje.

Iz sredstev, ki gredo v amortizacijski sklad, se ne odvaja 20% v sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

11. člen

Lastniki hiš, ki niso vključene v stanovanjsko skupnost, čr-

pajo še nadalje razpoložljiva sredstva dosedanjega sklada za vzdrževanje hiš po določbah odloka LO MO Tržič o delitvi sklada za vzdrževanje hiš in o postopku za črpanje in uporabo teh sredstev z dne 13. VI. 1953, št. 86-878/13 (Uradni list LRS, št. 22-246/1953).

12. člen

Prekršek stori in se kaznuje z denarno kaznijo do 2000 din, kdor ravna v nasprotju s predpisi 4., 16., 7., 8., 9. in 10. člena tega odloka.

13. člen

Najmenina po tem odloku se bo plačevala od 1. avgusta 1954 dalje.

14. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 135-1738/33

Tržič, dne 30. oktobra 1954.

Predsednik LO MO:

Lovro Cerar l. r.

Stanovanjsko tarifo je potrdil Izvršni svet Ljudske skupščine LRS z odločbo številka 984/6-54 z dne 16. novem. 1954.

Tržič je dosegel novo zboljšanje prometnih prilik

Medtem ko najdejo vsa naša prizadevanja zaboljšanje prometnih prilik pri železniški direkciji v Ljubljani gluha ušesa, prihaja uprava avtobusnega podjetja »SAP« našim tozadevnim željam vedno z vsem razumevanjem nasproti. Posledica je, da avtobusni promet na naši progi stalno raste, na železnici pa stalno pada.

Z uvedbo novega avtobusnega voznega reda, ki stopi 15. t. m. v veljavo, bo postavljenih znova še več avtobusov na na-

šo progo, uvede se nedeljski promet iz Tržiča v Ljubljano in nedeljska karta.

To novoboljšanje prometnih prilik nas navdaja z resničnim veseljem, ker je to korak naprej in napredek, od katerega bo vsak posameznik imel koristi. V dobro pa bo tudi Tržiču samemu in njegovi okolici, saj so dobre prometne zveze eden izmed osnovnih pogojev za razvoj vsakega, prav posebno pa še turističnega kraja.

Nov vozni red

AVTOBUSNE PROGE: TRŽIČ—KRANJ—LJUBLJANA

Veljaven od 15. decembra 1954

OB DELAVNIH:

2 voza

Odhod iz Tržiča: 6.00, 6.30, 7.20, 8.00, 10.15, 13.00, 13.33, 14.30, 17.30
Odh. iz Kranja: 6.45, 7.15, 8.05, 8.45, 11.00, 13.35, 14.10, 15.15, 18.15
Prihod v Ljublj.: 7.25, 7.55, 8.45, 9.25, 11.40, 14.25, 14.50, 15.55, 18.55

2 voza

2 voza 2 voza

Odhod iz Ljubljane: 6.00, 8.30, 11.00, 11.45, 13.30, 17.00, 18.30
Odhod iz Kranja: 6.45, 9.15, 11.45, 12.25, 14.15, 17.45, 19.15
Prihod v Tržič: 7.25, 9.55, 12.25, 13.00, 14.55, 18.25, 19.55

OB NEDELJAH IN DRŽAVNIH PRAZNIH

velja nedeljska povratna karta s 40% popustom!

Odhod iz Tržiča: 7.20, 8.00, 13.00, 17.30
Odhod iz Kranja: 8.05, 8.45, 13.45, 18.15
Prihod v Ljubljano: 8.45, 9.25, 14.25, 18.55

Odhod iz Ljubljane: 6.00, 11.00, 13.30, 18.30
Odhod iz Kranja: 6.45, 14.45, 14.15, 19.15
Prihod v Tržič: 7.25, 12.25, 14.55, 19.55

„KOTEKS“

odkupi po svojih zbiralnicah in Kmetijskih zadrukah svinjske kože po din 200.— za kg za nepoškodovano domačo kožo. Kmetovalci, klavnice, odrite vse prašiče in oddajte kožo najbližji zbiralnici »KOTEKSA«, ki vam plača najvišjo dnevno ceno.

Vajenska šola se je zelo razmahnila

Pred časom je Tržiški vestnik bežno omenil med šolami tudi Vajensko šolo v Trzinu. Zdi se mi potrebno, da o njej kaj več spregovorimo, saj je delo v tej šoli zvezano z mnogimi problemi in težavami, ki javnosti po vsej verjetnosti niso znane.

V tekočem šolskem letu se je šola osamosvojila, se pravi, dobila je svoje prostore v osnovni šoli, katere uporablja izključno zase. Na žalost ima na razpolago le dve učilnici, ki jih uporablja celodnevno, kar je vsekakor premalo za tako število učencev in toliko različnih strok. Dva dni v teden moramo pričeti s poukom že ob 7. uri zjutraj, da moremo uvrstiti v urnik vse predmete, ki so predpisani in seveda tudi potrebni, da se učenci posameznih strok seznanijo z njimi. Pa ne le prostori, temveč tudi učni kader je problem, ki ga je bilo težko rešiti. Na šoli namreč poučujejo le dve učni moči, ki sta stalno nastavljeni, ostali (še 20 po številu) pa poučujejo honorarno, torej ljudje, ki so že zaposleni na svojih matičnih šolah, oziroma v podjetjih. Upoštevati je treba njihovo redno zaposlitev in prilagoditi pouk tako, da more vsak izmed njih opraviti svoje delo in poleg tega še delo na naši šoli.

Mogoče bo koga zanimalo, čemu je potrebno tako veliko število predavateljev, ko je vendar včasih opravilo to delo mnogo manjše število ljudi. Pomislimo pri tem na razvoj šol danes in nekdaj! Ne bomo se mogli več zadovoljiti s tem, da vajenec opravlja v delavnici le tista dela, ki jih zahteva potreba mojstra (nekaj celo — njegove žene), temveč stremimo za tem, da bo po triletni učni dobi tudi obvladal to, kar ima napisano na učni pogodbi — postal je **izučen** mizar, stroj. ključavničar, klepar, krojač itd.

Predavanje o mentalni higieni

Tržiško DPM je spet pričelo prirejati vzgojna predavanja, kot je bilo v navadi že prejšnja leta v zimskem času. V četrtek, 2. decembra je imel dr. Vladimir Premrou v statistiki predilnice zelo zanimivo predavanje o vplivih okolja na duševnost še nerojenega otroka. S svojim predavanjem je odprl marsikateremu poslušalcu pogled v življenje takega bitja in predložil kopico kvantitativnih vplivov nanj še pred rojstvom, ki pa imajo čisto dalekosežne posledice — včasih do konca človekovega življenja. Poudaril je predvsem to, da vsaka družina, četudi živi v še tako skromnih razmerah, lahko otroku ogromno da s tem, da ga z ljubeznijo pričakuje, po rojstvu pa z ljubeznijo neguje. Ljubezen daje otroku občutek varnosti in otrok raste v sproščenejši, pogumnejši, samozavestnejši človeka. Predavanje je obiskalo dokaj ljudi, pa vendar je škoda, da ni bilo poslušalcev še več, kajti predavanje je bilo vsebinsko res bogato.

Pa ne le strokovno, temveč tudi splošno znanje mu je potrebno. V današnji dobi si ne moremo misliti človeka, ki bi bil nerazgledan, ki ne bi poznal svoje domovine ki ne bi vedel za njeno preteklost in bil na tekočem s sedanjostjo. Naučiti ga moramo pravičnega materinega jezika, poslovnega dopisovanja, seznaniti ga z demokracijskimi zakoni in načeli socialistične ureditve itd. Kako naj si predstavljamo bodočega mojstra v obratu (ali samostojnega), ki ne bi znal voditi najnujnejšega knjigovodstva, napraviti kalkulacije, sestaviti proračuna itd. Da pa je, zlasti za nekatere stroke, potrebna tudi telesna razgibanost (n. pr. krojači, šivilje, čevljarji), ni dvoma. Na vse to in še marsikaj so mislili ljudje, ki so odobrili predmetnik za vajenske šole.

Kakšni pa so odnosi podjetij, oziroma mojstrov do vajenske šole? Nekateri so nekoliko z nejevoljo sprejeli na znanje, da bo pouk trikrat tedensko. Toda po sestanku z njimi so spreminili svoje mnenje. Spoznali so, da je to nujna potreba, ki je v veliko korist vajencev. Seveda pa je nujno, da se vajenci z vsjo vno in voljo opirajo tudi dela v delavnici, tako da se njihovo strokovno znanje razvija vzporedno s splošnim.

Nekaj več o podjetjih. Zelo pohvalno se moram izraziti o Bombažni predilnici in tkalnici v Trzinu, ki oskrbuje svoje vajence z vsemi potrebščinami za pouk. Kljub temu, da ima tako veliko število vajencev (vseh skupaj je 76), z razumevanjem odobri nabavo potrebnega materiala, da vajencem ne manjka ničesar, kar bi oviralo njihov napredek. Poleg te skrbijo za svoje vajence tovarna Peko, Runo ter Tovarna kos in srpov. Navedenim podjetjem, polno priznanje za njihovo skrb pri dvigovanju kadra.

Pred kratkim so prejeli nekateri vajenci naše šole priznanja od Obrtne zbornice v Kranju za najboljše izdelke, ki so jih napravili ob koncu lanskega šolskega leta za gospodarsko razstavo v Kranju. Ne le vajenci sami, temveč tudi upravni odbori posameznih podjetij, kakor tudi privatni mojstri so pokazali svoje zadovoljstvo in ponos nad uspehi. Ze prej našeta podjetja so v znak priznanja svoje vajence tudi materialno nagradila, tovarna finega pohištva pa je priznanje izrekla z ustno pohvalo.

Nekaj statističnih podatkov: Na šoli je vpisanih: iz kovinske stroke 35 učencev, iz lesne stroke 22 učencev, iz usnjarske oz. čevljarjske stroke 31 učencev, iz tekstilne stroke 78 učencev, iz ostalih obrti 11 učencev, skupaj 177 učencev.

NAROČNIKOM »TRŽIŠKEGA VESTNIKA«

sporočamo, da bomo ob koncu leta izdali posebno vsebinsko kazalo vseh člankov, ki so dosedaj izšli v Tržiškem vestniku. Tistim, ki žele dati letnike vezati, posredujemo tudi vezavo.

Vzgojni problemi

Oče in otrok

Starši so dolžni, da s pravilno vzgojo v otroku razvijejo vse prirojene sposobnosti in dosežejo, da bi postal pozitiven član človeške družbe. Za pravilno vzgojo sta odgovorna oče in mati. Zato se morata oba enako in sporazumno posvečati tej dolžnosti.

Očetje v splošnem mislijo, da je nega in vzgoja dojenčkov izključno materina dolžnost in da zanje ni primerno, da bi se s tem bavili. Mislijo, da je že dovolj, da zasluček prinese domov in ga izroče ženi. Žena naj sama skrbi za dom in otroke, a ko bodo že nekoliko večji, jim bo dal nekaj »pametnih« nasvetov in s svojo avtoriteto tako izpopolnil vzgojo.

Toda če se oče ne približa otroku takoj po rojstvu, mu bo za vselej ostal tuj. Če se mu bo hotel pozneje približati, bo to dosegel zelo težko. Za pravilen otrokov duševni razvoj je sodelovanje očeta in matere izredno važno. Oče ne sme prepuščati ženi, da postane izključni strokovnjak za nego in vzgojo otroka. V nekaterih državah imajo celo tečaje za bodoče očete. Na njih se uče osnovnih pravil nege in vzgoje. Cilj teh kurzov ni samo v tem, da očeta nauče, kako naj se dete koplje in povija, pač pa predvsem, da v očetih zbude zanimanje za otročička. In v primeru, da mati oboli ali mora nenadoma odpotovati, bo to, kar se je oče naučil, njemu in detetu v veliko korist. Lahko bo začasno nadomestil mater ali vsaj nadzoroval žensko, kateri bi žena zaupala otroka v varstvo.

Vedenje bodočega očeta je zelo važno že med ženinino nosečnostjo. Čeprav le ona nosi vse nevarnosti in težave zlasti ob porodu, vendar si morata skrbni oba vzajemno lajšati. Ker se med nosečnostjo pri ženi pojavljajo razne duševne motnje, je možno potrpljenje s sitno in razburljivo bodočo mamico zelo važno. Res da ne sme žene pomilovati, ker bi se potem sama sebi še bolj smilila, pač pa naj jo skuša razvedriti. Vsaka žena je globoko nesrečna, če se mož za njeno stanje ne zmeani.

Mnogo mož pomaga ženi pri opravljanju raznih težkih del. Na žalost jih je pa še mnogo več, ki samo čakajo, da bi bili

postreženi in se »iz principa« ne marajo lotiti nobenega »ženskega« opravila. Res ne bi smeli pozabiti, da so nekatera dela za nosečo ženo ne samo težka, temveč celo nevarna. Mož mora skrbeti, da se žena ne utruja čez mero.

Nosečo ženo pogosto napadajo razna — navadno neutemeljena sumničenja, izhajajoča iz razvrzanega duševnega razpoloženja. Bodoča mamica se boji, da bi otrok ne bil pohabljen, slep ali duševno zaostal. Boji se trpljenja ob porodu, boji se, da ne bi med nosečnostjo postala grda, da bi je mož več ne maral itd. Ako bi mož bolje vedel za vzroke vseh teh pojavov, bi bil do žene potrpežljivejši, saj se po porodu ženinino duševno stanje normalizira.

Ko se dete rodi in ima mati z njim vse polno dela, je nujno, da se mož loti hišnih del in ženi s tem odvzame mnogo bremen.

Očetje na splošno začno opaziti otroka šele, ko že hodi, ko ga že lahko vzamejo s seboj na izprehod. Mnogi mislijo, da otroci v prvem letu starosti niso zanimivi. Če bi otroku posvečali več pozornosti, bi lahko opazili, kako se otročiček izpreminja iz dneva v dan ne samo telesno, pač pa tudi duševno. Otročiček kmalu začne spoznavati svojo okolico, se smeje znanim, a plaši pred neznanim, steza ročice za predmeti, zadovoljno grgrga in poskuša prve glasove. V tem lahko oče ravno tako uživa kot mati. Res bi se mu zato ne bilo treba sramovati. Včasih so tudi matere krive, da se oče otroku ne približa.

Ko se oče vrne z dela domov in vpraša, kako je z otročičkom, ne sme žena odgovoriti samo, da je zdrav, oziroma bolan in da tehta toliko in toliko! Mora mu povedati tudi vse duševne izpremembe, ki jih je tistega dne opazil pri otroku. Naj mu pove, kaj vse že njun otročiček zna, kako je že spreten in razumen. Tako bo tudi mož začel opazovati svojega otroka, ga bo razumel in se bo skupno z ženo veselil njegovega napredka. Postal bo otrokov najboljši prijatelj in tudi ostal, ko bo sin že odrasel. Tedaj bodo očetovi nasveti otroku nad vse potrebni.

Gibanje prebivalstva

Rojeni: Bergant Ana, namešč. od Sv. Ane je rodila dečka; Bertalanč Gizela, delavka iz Slapa je rodila dečka; Rituper Ljudmila, gospodinja iz Puterhofa je rodila deklico; Mihevc Ivana, gospodinja iz Loma je rodila dečka; Černigoj Frančiška, gospodinja pomočnica iz Trzinu je rodila deklico; Žizmond Marija, gospodinja iz Trzinu je rodila dečka; Paplar Jožefa, tkalca iz Trzinu je rodila dečka; Čarman Ivana od Sv. Neže je rodila dečka.

Umrli: Janžekovič Jožef, zidarski pomočnik iz Trzinu, star 22 let; Ude Marija, upokojenka iz Trzinu, stara 76 let; Luskovnik Peter, kmečki delavec iz

Loma, star 48 let.

Poročeni: Žibert Ciril, posestnik iz Križev in Dežman Ivana, tovarniška delavka iz Trzinu; Ahačič Peter, upokojenec iz Trzinu in Renko Ivana, gospodinja iz Srednje vasi pri Radovljici; Rustja Gabrijel, električar iz Trzinu in Prešeren Franciška, tovarniška delavka iz Trzinu; Golmajer Vincenc, kmetovalec iz Kovorja in Raša Marija, tovarniška delavka iz Kovorja; Korošec Karel, hotelski portir iz Ljubljane in King Marjeta, tovarniška delavka iz Trzinu; Čanak Peter, delavec iz Trzinu in Sajovic Jožefa, tovarniška delavka iz Trzinu.

Čestitamo!

Pred prvo letošnjo premiero

V petek, 17. t. m. uprizori dramski odsek »Svobode« ob 20. uri zvečer v Cankarjevem domu Calderonovo komedijo v treh dejanjih *Dama — škrtat*.

To je duhovita in najboljša Calderonova veseloigra. Ni komedija značajev ali tipov, temveč komedija situacije, ki je gibalo celotnega dogajanja, smeja in dobre volje.

Pedro Calderon de la Barca

Zasnovana je na življenju španskega plemišstva v 17. stoletju z njegovim izrednim čutom za čast in ponos. Obenem podaja sliko brezpravnosti žene, ki si pa kljub temu z zvižajo zna pomagati.

Vsebinska je v kratkem tale: Mlado, lepo vdovo varujeta dva brata. Izmed obeh je zlasti starejši Luis nad mero strog

in nad vse zaljubljen v svojo namišljeno popolnost. Mlajši brat Juan je povabil na obisk svojega vojnega tovariša Manuela. Lepa vdova Angela, njuna sestra, izve za skriven vhod, ki vodi v Manuelovo sobo. S tem se prične zaplet igre, izogibanje in iskanje obeh glavnih oseb: Angele in Manuela.

Ko je situacija že hudo zapletena, se vse srečno razjasni in končno imamo ob zaključku igre kar tri srečne pare.

V igri nastopata tudi Luisov in Manuelov sluga. Calderon ju je naslikal v sila živahnih tonih. Oba sta skoraj drzna do gospodarjev, zvesta le, kolikor njima prija in skrbita predvsem za svojo korist. Kozma je kljub temu nadvse simpatičen ter s svojo naravno komiko in narejeno omejenostjo predstavlja dušo preprostega španskega ljudstva.

Pedro Calderon de la Barca je bil rojen leta 1600 v Madridu. Bil je ugledne plemiške rodbine, študiral na slavni univerzi v Salamanci in stopil v službo raznih velikašev, ker je bil reven. Živel je nemirno življenje, polno vojnih pohodov, a se obenem posvečal dramatik, ki je tedaj živela svoje polno življenje. Morda nobeno ljudstvo tako ne ljubi svojega teatra, kot so ga v tisti dobi cenili in ljubili Španci.

Calderon je spisal ogromno komedij in dram. Ohranjenih je sto dvajset del. Vsa so vzeta iz življenja tiste dobe. Kmalu je bil znan širom Španije. Vse ga je ljubilo in slavilo. Imel je blesteč talent, v katerem je zasenčil svoje sodobnike. Kot popoln umetnik je privedel špansko komedijo do viška. Njegova dela so tako popolna, da ga doslej še nihče ni prekosil. *Dama — škrtat* je ljubka komedija, ki bo vsem všeč, ki jo bodo gledali. Pridite k predstavi in sami presodite!

Predavanje o slovenski ljudski kulturi

Pretekli teden se je mudil v Trzinu in okolici ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani tov. Boris Orel z iskanjem nekaterih predmetov slovenske materialne ljudske kulture. Ob tej priložnosti je v okviru našega Muzejskega društva posvetil dve uri tudi tržiškemu prebivalstvu, da mu v zgoščenem predavanju s pomočjo skioptičnih slik prikaže vsaj različna področja etnografije in opozori na važnost zbiranja in ohranjanja različnih reliktoev, kolikor še obstajajo. Dasi torej se v svojih izvajanjih zaradi skopo odmerjenega časa ni mogel spuščati v podrobnosti, še manj pa načenjati problematiko, ki je s posameznimi ostalinami ljudske kulture v zvezi, so imele slike in spremne besede za vse poslušalce izredno bogato vsebino, ki ji je sistematičnost prikazovanja dajala lep pregled gradiva. Videli smo predmete materialne ljudske kulture od različnih tipov na-

selij, hiš, opreme do različnega gospodarskega orodja, predmete socialne ljudske kulture, od vaške lipe do »gosli«, v katere so nekdanj vklepali kaznjence, ter otipljive predmete duhovne ljudske kulture od glasbil do narodnih noš.

Prikaz tega obširnega gradiva je bil za poslušalce toliko bolj koristen, ko se tudi pri nas pripravljamo na zbiranje muzejskih predmetov, ki pa ne bo moglo biti uspešno, če ne bo zanj dovolj zanimanja, dovolj ljudi, ki se bodo lahko zgolj temu delu posvetili, in prostora, kjer jih bomo shranjevali našim znanjem. Gotovo je, da ne bi smeli zamuditi nobene prilike v ta namen.

Dopisujte

V

„Tržiški vestnik“

DAMA — ŠKRAT

Vesela igra v treh dejanjih

Spisal: Pedro Calderon

Prevedel: Jože Vovk

Režija: Jelka Zagarjeva

Scenska glasba: Hugo Vesely

Nastopajo:

Don Luis de Toledo	Nande Stritih
Don Juan	Slavko Primožič
Dona Angela, vdova	Ivanka Hvaličeva
Dona Klara	Tea Mozetičeva
V alternaciji	Jožica Romihova
Don Manel Enriquez	Jože Močnik
Kozma, njegov sluga	Edi Končina
Rodrigo, don Luisov sluga	Jože Ahačič
Izabela, Angelina služkinja	Lidija Bučinelova

Godi se v Madridu v 17. stoletju.

Med dejanji dva kratka odmora.

„Svoboda je pričela s predvajanjem“ kulturnih filmov

Ni dvoma, da je film danes ena najsodobnejših in tudi najprikladnejših oblik posredovanja kulturnih dobrin najširšim krogom ljudi. Zato so vse pohvale vredna prizadevanja »Svobode« že nekaj časa sem, da organizira redno predvajanje kulturnih filmov kot eno svojih načinov dela med tržiškim in okoliškim prebivalstvom.

Ta prizadevanja so v zadnjem času rodila prve uspehe. Pred štirinajstimi dnevi se je posrečilo »Svobodi« dobiti kinoprojektor za ozki film z zvočno aparatur — za zdaj sicer šele samo na posodo — in pretekli teden je »Svoboda« tudi že začela s predvajanjem prve serije kulturnih filmov v svoji dvorani.

S srečno izbiro filmov z različnih področij našega življe-

nja in dela v sedanosti in preteklosti je na mah pridobila mnogo obiskovalcev zlasti med mladino, ki bodo tako postali stalni gostje filmskih predstav »Svobode«. »Svoboda« jim bo na ta način od tedna do tedna širila obzorje, jih izobraževala in vzgajala, kar ne bo majhnega pomena za kulturni dvig prebivalstva.

Prvi cikelus film je bil z dvema filmoma posvečen dvema spominskima dnevu v decembru, dnevu JLA in obletnici Prešernovega rojstva. Nadaljnja dva filma pa sta prikazovala ribolov na našem Jadranu in Makedonijo nekdanj in danes. Vsi štirje filmi so gledalce za mnogokaj obogatili.

Zelimo, da bi »Svoboda« s prav tako srečno roko nadaljevala, kar je s tako srečno roko začela.

Motiv iz Trziča

Izrezal Karel Piškur, član likovne sekcije DPD »Svoboda«

Jezikovni pomenki

Kako naj ravnamo z otroki?

Nekateri sprašujejo: Kako naj postopamo z otroki? Zgrešeno vprašanje! Postopajo otroci že sami od sebe več kot preveč! Zanimajmo se raje za to, kako naj ravnamo z otroki, in med drugim tudi za to, kako jih odvadimo postopanja.

Pazimo tudi na obliko: z otroki! V 6. sklonu množine se k pred i namreč ne meha v c; torej je napačno: z otroci!

Naša šola še vedno ne ustreza potrebam naše socialistične družbe

V »Ljudski pravici« z dne 4. t. m. berem ugotovitev, da naša šola še vedno ne odgovarja potrebam naše socialistične družbe. Kako naj odgovarja, ko sploh govoriti ne zna? Nekaj drugega je, če ugotavljamo, da ne ustreza potrebam naše socialistične družbe!

Ko boste anketne pole izpolnili, jih vrnite!

Napačno je: Ko boste anketne pole izpolnili, iste vrnite! Prav je: jih vrnite! Ali: le-te vrnite!

KINO

18. do 20. decembra: Ameriški film v barvah **Lidija Bailey**.

21. do 22. decembra: Italijanski film **Pot upanja**.

25. do 26. decembra: Ameriški film v barvah **Rdeče nebo nad Montano**.

28. do 29. decembra: Švicarski film **Kralj kegljačev**.

31. decembra do 2. januarja: Švedski film **Zaradi moje ljubezni**.

Branko Popović:

2

Gospod s črnim cilindrom

Na črnem cilindru je prah. Glejte ga, visi na klinu v pred-sobi. Najbrž mu je sam gospo-dar izbral to mesto, da ga ved-no vidi, da bi ga vedno spom-injal na dogodke, ki jih star-ec oživlja pred nami.

Črni cilindar. Nikdar več ne bo blestel v turobnih predsmrt-nih zarjauh.

In bele usnjate rokavice, ki jih je vzel iz predala z dru-žinskimi spomini, so že poru-menele.

Roke, ki jih sedaj oblačijo, so stare in tresoče.

»Včasih se niso tresle«, pravi star-ec. »Kakšne roke so to bile, gospodje!«

Bleščeci lakasti čevlji, na ka-terih so se včasih odbijali žar-ki, so razhojeni. Njihov lesk je ugasnil, kakor tudi lesk v očeh tistega, ki jih je nosil.

Dolgorepi frak sameva v sta-rinski omari, kot sameva s svo-jimi spomini tudi njegov last-nik.

Mrtve relikvije nekega življe-nja, čigar krog bo kmalu za-ključen.

Pod škriplje.

Star-ec stopica po sobi, odpira in zapira predale in omare. Po-stal je otožen. Globoka žalost se izraža v njegovih besedah, v vsaki kretnji, v pogledu. Spet

Občni zbor Turističnega društva bo prihodnji mesec

Ob koncu leta in v začetku novega leta je čas občnih zborov. Ko jih bodo društva na-znanjala, naj na letak ne zapi-šejo: Občni zbor se vrši v so-boto, 8. januarja, temveč naj objavijo: Občni zbor bo v sobo-to, 8. januarja.

Prav tako bodo na določene dneve predavanja, predstave in druge prireditve.

Zakaj tako učeno?

V Glasu Gorenjske berem: Pasivna plačilna bilanca z ino-zemstvom povzroča stalne teža-ve našemu gospodarskemu si-stemu. »Pasivna plačilna bilan-ca z inozemstvom« so — lepo po domače povedano — dolgovi v inozemstvu.

Zaradi inventure zaprto

Ni prav: Radi inventure za-prto. Prav je: Zaradi inventure zaprto.

IZŽREBANCİ ZA NAGRADE TRŽIŠKEGA VESTNIKA

Ankete, ki smo jo razpisali za Dan republike, se je udeležilo precejšnje število bralcev. Naj-več jih je glasovalo za prispe-vek »K zemljepisnim imenom v naši občini«. Avtor tega pri-spevka prejme torej prvo na-grado. Drugo nagrado prejme pisec vzgojnega članka »O sek-sualni vzgoji«, tretjo pa avtor »Jezikovnih pomenkov«.

Izmed bralcev je žreb izbral za prvo nagrado Alojza Stam-carja s Pristave, za drugo Vinka Wilfana, za tretjo pa Antoni-jo Demšarjevo, Našičeva 2.

Nagrajenci naj pridejo po na-grade v pisarno Turističnega društva.

Pišejo nam...

Opazujem - premišljudjem

O priliki treh dni praznova-nja me je zaneslo v dvorano našega »Partizana«. Ni bilo lah-ko dobiti sedež, a ko se mi je to vendar posrečilo, mi je zdr-snil pogled po bližnji okolici. Postalo mi je kar nekoliko ne-prijetno. Skoro sram me je bilo tistih sivih las, ki jih že nosim na glavi, saj okrog mene je bila sama nadebudna mladina. Ampak tista najmlajša mladi-na, ki je lani še hodila v 4. raz-red gimnazije in obrtni vajenci otroško mladeniških obrazov, ljudje, ki jim poganja prvi pu-hek pod nosom. Sedeli so in ve-liko plesali s sebi primernimi dekleti. Če so pili vprašate? — Seveda so pili, saj so pač v vsem posnemali velike, odrasle ljudi. Pili so vino in likerje, morda se je dobilo tudi žganje. Sadni sok ali kislo vodo bi rev-čki zaman iskali, ker kaj take-ga ni bilo naprodaj. Pravijo, da je bilo ob uri duhov še zelo ve-selo, saj ples in vino sta res najprimernejši tovariša mlade-mu človeku, ki bi vendar že enkrat odvrgl tisto nadležno otroškost in delal, kot delajo veliki, in za špas poizkusil, ka-ko je, če si pijan. Dve boleči točki sta me privedli k temu pisanju.

Prvič. Kaj se vam ne zdi, dragi starši, da petošolci in drugi taki mladi ljudje ne spa-dajo na tako zabavo, kjer je na programu samo ples in pitje? Ne puščajte svojih otrok tako zgodaj v tako okolje, kjer mlad človek ne najde svojim letom primernega razvedrila. Menim, da bi se morali pri vseh takih prireditvah uvesti predpisi, da

se mladi ljudje izkažejo z legi-timacijo. Ljudje pri blagajni pa bi morali vestno zavrniti vsa-kogar, ki bi se ne mogel izka-zati z leti. Težko je reči, s kakšnimi leti naj puščamo mla-de ljudi na vsesplošne zabave. Osebnost se mi zdi, da je izpod 18 let vse premlado. Morda bi tu kaj določenega lahko stori-la gimnazija, šola za učence v gospodarstvu, morda tudi Dru-štvo prijateljev mladine?

Nekaj pa moram tudi tem mladim ljudem reči. Vem, radi bi se naučili plesu in se zaba-vali in nič nimam proti, če nekajkrat na leto priredi mla-dina zase zabavo, toda dragi mladinec in mladinka in ti stu-dent, ko greš zjutraj s težko glavo v šolo in ti brne v ušesih vse melodije pretekle noči, ve-di, da stopaš mnogo prehitro v svet, ki ni cilj in smoter tvoji mladi poti. Ne hiti, ničesar ne boš zamudil. Nikar ne misli, da stojiš nekje v senci, če se ne udeležuješ takih zabav! Tisti, ki se jih, stopajo pod mnogo premočno luč in odrasli gleda-mo s skrbjo nanje.

Drugič. Govorimo in pišemo, kako bi odvrnili ljudi od pre-komernega pitja. Pa se vpra-šajmo, kaj za to tudi v resnici storimo. Niti to ne, kar nas nič ne stane. Zakaj se ob takih pri-likah ne točita tudi brezalko-holna pijača in kisla voda, saj bi jo ti mladi ljudje morda radi kupili, da si po plesu po-tešijo žejo, in tudi njih žep ne bi toliko trpel, glavno pa je, da ostane glava trezna.

Kaj menite Vi prireditelji za-bav in starši mladostnikov?

prav, gospodje. Kajti tisti, ki odhajajo, so večji od vseh nas, oni niso več ljudje. Razumete, obsojenec je nekaj višjega od življenja. Da, gospoda, to je čista resnica.

Z odsotnim pogledom zre v svoj staromodni frak, gladi ga z zgrbljenimi prsti, otresa samo njemu viden prašek z njegove gladke, črne tkanine.

»In tisti cilindar, gospodje, lastnoročno mi ga je daroval Karel Seifried, veliki rabe!« Avstro-Ogrske, človek blesteča-ga slovesa. Lahko verujete, gos-podje, najsijajnejša oseba v analih naše profesije. On mi je 1919. leta rekel: »Hart, vi ste velik talent. Ko sem vas gle-dal na delu, sem občutil, da ste vi tisti pravi in da je pred va-mi zavidljiva bodočnost.« — ... Da, gospodje, prav tako je rekel slavni Seifried... »Hart, vi delate z občudovanja vred-nim občutkom. Vi, Hart«, je re- kel, »ste rojen rabelj in naj bo to moje skromno darilce dokaz mojih besed...«

... In tedaj mi je dal svoj cilindar. Nisem našel besed. Sa-mo jecljal sem nekaj in se ve-del kot dete. Gospodje, morate razumeti. Seifried je bil mojster!

Star-ec zapre omaro in dvig-ne z mize par orumenelih ro-kavic. Za trenutek se zagleda vanje.

»Gospod Hart«, sem rekel, »kolikokrat ste vrgli svoje ro-kavice?« Iztrgal se je iz zamak-

njenosti. Zdelo se mi je, da se je stresel.

»Stodvajsetkrat. Vse to imam tu zapisano črno na belem. Ne, stojte! Sto devetnajstkrat je bilo... Enkrat jih nisem vr-gel. Obljubil sem, da jih ne bom...«

Posivela beleznica v njego-vih rokah. Stran za stranjo se obrača. Pravijo samo najpotreb-nejše: ime, starost, dan in kraj justifikacije, zločin.

Skopi anali o neki dobi. In o ljudeh. Zgodbe so v njem, v starcu in v njegovih spominih. Niso zapisane v posiveli belež-nici, ki jo je že načel zob časa.

Sto dvajset!

Skušam si predstavljati ta človeški spreved, defile mrtvih. Spreved je velik in dolg.

Njej nasproti stoji upognjeni starček, ki goji golobe, ki za-liva vrt, ki ljubi cvetice, za ka-terega so otroci največja živ-ljenjska radost.

O čem sedaj razmišlja Hart? Morda je spet s tistimi, kate-rim je govoril: »Vase smrt! jaz nisem kriv.«

Ali je kdaj mislil nanje? Jih je kdaj doživljal v sanjah?

»Sto dvajset«, rečem.

»Nebesa, pa vendar kdo ne dvomi! Morate vedeti, gospod-je, da ni Hart nikdar lagal. O vsem se lahko prepričate, pro-sim, izvolite!... Niti enega svo-jih ne odstopim, toda Hart si niti enega tujega ni prisvojil, o tem ste lahko sigurni. Hart

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Krožne motorne dirke na čast Dneva republike

Letos je že četrty priredilo Avto - moto društvo Tržič tradicionalne krožne motorne dirke v počastitev Dneva republike.

Proga je bila standardna, t. j. s startom na Trgu svobode, po Partizanski, Cankarjevi in zopet po Trgu svobode.

Društvo je vsem svojim članom, ki posedujejo motorna kolesa poslalo vabila za udeležbo, toda vključ temu se dobršen del članstva temu vabilu ni odzval.

Na startu se je javilo kljub temu 35 tekmovalcev — kar je lepo število — domačih motoristov kljub mastni in spolzki cesti.

Vsi brez izjeme so pokazali visoko zavest za počastitev največjega dneva jugoslovanskih narodov in so s svojo požrtvovalnostjo napravili lep program v okrilju proslave Dneva republike.

Med tekmovalci najmanjših kategorij moramo predvsem omeniti mladega nadarjenega Štepančiča, ki je zasedel v 98 in 125 cm 1 mesto ter je dokazal, da je zmožen z malo težjim strojem (125) nastopiti tudi že na večjih prireditvah.

V kategoriji 200 cm je prijetno iznenadil Dolinšek Karel, dočim je bilo v 250 cm kategoriji pričakovati, da bo glavno besedo imel že stari favorit Hrast Mirko, ki pa je vključ zmagi na tej progi postavil že za 16 sekund boljši rezultat kot letos. Seveda ne smemo prezre-

ti, da je vzrok letošnjim rezultatom spolzka in mastna cesta. V 350 cm kategoriji je prav tako prijetno presenetil Jenko Franc, pri katerem je škoda, da je imel pred leti težke poškodbe z zlomom hrbtenice, ki vplivajo na to, da ne more vključ svoji sposobnosti in veselju zamenjati naše stare tržiške ase.

V prikolicah je bilo brez dvoma videti najlepšo točko dneva, kajti z vožnjo, ki so jo pokazali prikoličarji, ki je deloma kazala že na atrakcijo in ki je bila veskrozi spodbudna, smo imeli priliko videti stebre tržiške tekmovalne ekipe, ki jo tvorijo sami rutinirani tekmovalci, ki na rang listi FLRJ zavzemajo 2, 4 in 5 mesto. Pri teh bi najmlajši a mnogo obetajoči Kurnik Matejko skoro imel nesrečo pred Sv. Andrejem, kjer ni mogel uviti in je moral iskati zasilni izvoz v gneči gledalcev. Priznanje njegovi prirebnosti, da ni bilo težjega slučaja.

Celotna prireditev je potekla brezhibno in jo je ob celi progi spremljalo preko 2000 gledalcev, ki so z zanimanjem spremljali borbe med posameznimi tekmovalci.

Tudi rediteljska služba je bila zadovoljivo izvedena in gre tu javna zahvala prostovoljni gasilski četi, postaji Ljudske milice in predvoji vzgoji Bombažne predilnice.

Zanimiva je primerjava rezultatov s preteklimi tekmoval-

nji, kajti prihodnje leto bo že 5. obletnica krožnih dirk »Dneva republike« in za 5 let nazaj, to je dobršen del arhiva in so primerjave časov dokaj zanimive. Najboljši čas tržiške krožne proge ima od leta 1951 še vedno Jenko Anton, nekdanji član našega društva, ki je dosegel čas petih krogov v 4 min. 40 sek. Pri tej je seveda treba upoštevati, da je bil rezultat dosežen ob lepem vremenu, kar letos ni bil primer. Ostala leta, t. j. 1952, 1953 so bili doseženi še slabši časi od letošnjih. Pod 5 minut sta v vseh treh letih letos zopet uspela Kermavner Janez in Pristavec Alojz, oba s prikolicami, za kar jima gre še večje priznanje.

Po končani prireditvi so bili v dvorani hotela Pošta podani rezultati in razdeljene častne in praktične nagrade. Ob zvokih domače godbe se je zabava vršila pozno v noč.

Tehnični rezultati so sledeči:

Kat. 98 cm — 3 kroge

1. Štepančič Stanko DKW 3.42; 2. Ribnikar Stanko DKW 4.16; 3. Gašperin Jože Wanderer 4.25.

Kat. 125 cm — 3 kroge:

1. Štepančič Stanko DKW 3.33; 2. Rozman Janko Ardie 3.36; 3. Ribnikar Stanko DKW 4.20.

Kat. 200 cm — 4 kroge:

1. Dolinšek Karel — Triumph 4.47; 2. Rupar Ernest — NSU 4.57.5; 3. Rozman Alojz — Puch 5.10.

Kat. 250 cm — 5 krogov:

1. Hrast Mirko — Puch 5.16; 2. Česen Milan — Puch 5.25; 3. Rupar Janko — Puch 5.27.

Kat. 350 cm — 5 krogov:

1. Jenko Franc — DKW 5.14; 2. Markič Ignac — Triumph 5.23; 3. Podrekar Ivan — Puch 5.25.

Kat. 500 cm — 5 krogov:

1. Hrast Mirko BMW 5.20.

Kat. prikolice — 5 krogov:

1. Kermavner Janez — Hrast M. 4.58; 2. Pristavec Alojz — Rotar J. 4.59; 3. Kurnik Matej — Ležaja R. 5.23.

Posredovanja

LOMO Tržič sprejme v službo cestarja.

Pet trodelnih oken iz hrastovega lesa, že s steklom, poceni prodam. Naslov v pisarni Turističnega društva.

PREKLIC

Preklicujem besede, ki sem jih govoril o Ivanu Valjavcu. Obenem se mu zahvaljujem za odstop od tožbe.

Švab Franci, Visoče 9

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem obiskovalcem in tistim, ki so poklonili cvetje pokojni

Mokorel Mariji

in jo spremljali na zadnji poti. Hčerka z družino.

NAROČNIKE-ZAMUDNIKE

prosimo, da do konca leta zanesljivo poravnajo naročnino za tekoče leto.

Z novim letom bomo razpošiljali naš list samo tistim naročnikom, ki nimajo starih zastankov.

ni to, kar je bil Mautner. O, Jezus! Lahko vsakogar vprašate, kako mizerabil je bil tisti Mautner, tisti pijani strahopetec! Vedite, gospodje, dvakrat so mu bile hlače poine, ko je opravljal svoj posel. Gospodje sodniki in tožilci in gospodje novinarji, vaši kolegi, so morali okreniti glave. To je bil tak škandal, da se mi je zdelo, da se bom vdrl v zemljo. In hajduk tam pod vešali je jezen vzkliknil: »Pri bogu, kakšen strahopetec pa je to!« Da in pri tem strahopetnem Mautnerju, vidite, sem se moral učiti obrti. Razumete, ne saj se skoraj ne da verjeti, gospodje! Da se neki rabelj boji svojega posla in se potem hvali, da jih je imel sto pet in dvajset! V resnici jih je imel pet manj kot jaz in lahko vam rečem, da je to dokazano. Ta strahopetec se je kar tako bahal, ta reva, kateremu sem moral vselej prinesiti pred začetkom nekaj šile žganja, ker se je v strahu tresel kot baba.

»A kako je bilo pa z vami, gospod Hart?«

Starec je dolgo molčal.

»Vidite, to vam pa moram povedati. Sam ne vem, kako se je zgodilo, toda bil je to moj največji doživljaj. Pri vseh nebeških svetnikih (starec je položil roko na srce in pobožno dvignil oči proti nebu) ne bi

mi bilo žal, da bi se tudi na onem svetu še enkrat sestal s takim človekom. To je bil človek, gospodje! V največjem smislu naše obrti, to je bil človek, kakršnega ni še nihče srečal. Mnogo sem jih videl in povem vam, jokali so pred menoj, med njimi Čaruga in Prpič. Bila je prava sramota. Taki hajduki so jokali, resnico vam govorim, jokali kot vaški otroci, če jih očetje namlatijo. Da, res niso vredni sponzina. Toda eden... Mijo Krbič, gospodje... To je bil tak človek, da ste kar obstali in ga gledali. Tako ste bili majhni pred njim kot poprovo zrno. Ko sem ga zagledal, sem si takoj rekel: »Karel, danes se boš razburil...« Da, gospodje, v istem trenutku sem se začel tresti kot tista reva, Mautner, Krkič je pel. Gospod bog, kako je pel! Rečem vam, pel je na ves glas, neko krasno, žalostno hajduško pesem o slovesih, o umiranju. Silna množica je bila zbrana zunaj obzidja sodnega dvorišča, pa so se vpraševali: »Kdo neki poje tam na dvorišču? Je kdo, ki so ga oprostili, je zato tako vesel?«... Da, gospodje, vsi so ga občudovali. Tudi jaz nisem mogel drugače. Enostavno, kar pozabil sem na svojo dolžnost. Tako me je zapeljalo, da sem samo stal in gledal v tistega lepega, ogromnega moškega človeka, ki je

kar naprej pel. Nebesa!... A gospodje od sodišča mi rečejo: »Vršite svojo dolžnost, gospod Hart...« Blížal sem se mu korak za korakom. Snel sem pred njim svoj cilinder, globoko se mu poklonil in rekel: »Tvoje smrti nisem jaz kriv.« — On je zablisal z očmi in mi rekel: »Poslušaj, Hart, ti strahopetec, ni treba da mi čvekaš kakor župnik iz Pakraca, temveč pristopi in izvrši svoj posel...« — Gospodje, povem vam, vsi so bili zbegani in gospod predsednik sodišča se je prestopil z ene noge na drugo. Vsi so isto počeli, a meni, kot da so se mi odsekale noge. Nisem se mogel prestopiti. A gospodje sodniki in gospodje tožilci in mnogo druge gospode in novinarji — vse molči in strmi v naju dva. A Krkič, v tisti strašni tišini, kakršne nisem doživel v vseh svojih osemdesetih letih, v tišini reče: »Pridi, Hart, da te vidim od blizu! He, he, torej tak si, kaj ne? Vidiš, reče, »ko sem bil še v šumi in mislil nate, me je v srce zeblo. Hart, veš, mnogo noči nisem zaradi tebe spal. Toda sedaj se te več ne bojim, a ti se bojiš! Ne reci, da se ti roke ne tresejo...« In spet je zapel lepo in žalostno, a gospodje od sodnije rečejo: »No, gospod Hart, kaj je z vami, hočete vršiti svojo dolžnost, ali ne?!...« In ko sem stopil h

Krbiču, nebesa, tako mi je bilo, kot da sam grem na vešala. Ves sem se tresel.

A ko sem stopil čisto k njemu, mi je zašepetal: »Poslušaj, Hart, poprej sem se le šalil. Moj kruh je hajduški, a tvoj rabeljski. Oba ga istočasno ne moreva jesti. Ti me kar obesi, brate, ni treba, da bi še dalje brskal krog mene. Zalost, če te človek samo pogleda.«

In še mi je rekel: »Daj mi častno besedo, da ne boš vrgel svojih rokavic podme, ko bom visel in da ne boš kvakal: Tvoje smrti nisem jaz kriv!...« — »Objubljam ti, rečem. Malo je manjkalo, da nisem zajokal. Ne, gospodje, tudi tega ne morete razumeti! Kakšen človek je to bil, nebesa!... In nisem vrgel rokavic in nisem rekel tistega izreka. Pa mi reče gospod predsednik sodišča: »Gospod Hart, niste vrgli rokavic, niste se vedli kot treba, niste po predpisu izrekli...« »Nisem, sem rekel, »dal sem mu častno besedo.« — »Kaj, hajduku se laže častna beseda?«, reče on. — »On ni bil več hajduk, gospod predsednik«, rečem — »on je bil več kot mi.« »Vsa čast vam, gospod predsednik. Bil je tudi več kot jaz in mi vsi...« A on je odšel jezen in rdeč v obraz. Kaj hočete, izobraženi ljudje včasih ne razumejo niti najpreprostejših stvari...«

Konec